

Roczny plan dydaktyczny przedmiotu **historia i teraźniejszość** w zakresie podstawowym dla klasy I szkoły ponadpodstawowej, uwzględniający kształcone umiejętności i treści podstawy programowej.

*Plan dydaktyczny został skonstruowany na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.*

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
I. Wiedza o podstawach życia społecznego								
1. Jednostka jako istota społeczna	3	I.1. I.2. I.3. I.4. I. 6. I.20. I.21.	– uporządkowanie wiedzy na temat podstaw teoretycznych życia społecznego	– definiuje pojęcia: <i>istota społeczna, role społeczne, grupy społeczne, klasy społeczne, dobro wspólne, sprawiedliwość społeczna, umowa społeczna, stan natury, życie społeczne, roztropność, komunikacja społeczna, dialog, kompromis, solidarność, pokój społeczny, stosunki społeczne, socjalizacja</i> ; – wymienia rodzaje więzi społecznych; – wymienia fundamentalne zasady życia społecznego.	– wyjaśnia, dlaczego człowieka określa się jako istotę społeczną; – charakteryzuje odgrywane przez człowieka role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia; – omawia, w jaki sposób rozwijana w nowożytności koncepcja „umowy społecznej” różni się od tradycyjnego pojmowania więzi społecznych; – przedstawia klasyczne określenie dobra wspólnego i	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – dyskusja punktowana	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					<p>charakteryzuje jego obecność we współczesnych doktrynach politycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność; – wyróżnia wspólnoty i grupy społeczne tworzone według różnorodnych kryteriów; – charakteryzuje sprawiedliwość jako fundament ładu społecznego, wyjaśnia, czym jest sprawiedliwość społeczna, rozdzielcza i wymienna; – wyjaśnia znaczenie roztropności, spo- 			

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					<p>łecznej komunika- cji, sporu, dialogu, kompromisu, soli- darności i pokoju społecznego w ży- ciu społecznym;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje charakter i rodzaje więzi spo- łecznych; – charakteryzuje różne rodzaje ról społecznych; – charakteryzuje strukturę społecz- ną. 			
2. Państwo i jego organizacja	3	I.5. I.7. I.10. I.11. I.12.	<ul style="list-style-type: none"> – poznanie zasad funkcjo- nowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>państwo, naród, patriotyzm, szowi- nizm, etnocen- tryzm, kosmopoli- tyzm, racja stanu, subsydiarność</i>; – wymienia atrybuty państwowości; – wskazuje na czyn- niki narodotwór- cze; – wymienia obo- wiązki państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces tworzenia się naro- du; – wyjaśnia różnicę pomiędzy patrioty- zmem a szowini- zmem, nacjonali- zmem i kosmopoli- tyzmem; – omawia przykłady postaw patriotycz- nych we współcze- snym świecie; – wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzysta- niem podręcz- nika, schema- tu i modelu – elementy wy- kładu – ćwiczenia – dyskusja punktowana 	<p>podręcznik: B. Belica, Ł. Skup- ny, <i>Historia i teraźniejszość</i>. Cz. I, Operon, Gdynia 2022.</p>	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				<p>względem obywa- teli i obywateli względem pań- stwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia atrybuty jednostek samo- rządu terytorialne- go. 	<p>podstawowych za- dań państwa wobec jego obywateli oraz obowiązków oby- wateli względem państwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje podstawowe atry- buty państwowo- ści; - wyjaśnia znaczenie wspólnoty samo- rządowej dla życia społecznego; - omawia zasadę pomocniczości i formułuje płynące z jej stosowania korzyści dla co- dziennego funk- cjonowania pań- stwa; - opisuje strukturę i główne organy sa- morządu teryto- rialnego w Polsce po 1999 r.; - wymienia i charak- teryzuje podsta- 			

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					<p>wowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje kompetencje poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego. 			
3. Organizacje funkcjonujące wewnątrz państwa	2	I.8.	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z funkcjonowaniem i zasadami działania organizacji celowych w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>partia polityczna, fundacja, stowarzyszenie, związek zawodowy</i>; – wyjaśnia znaczenie funkcjonowania organizacji celowych we współczesnym świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady funkcjonowania partii politycznej, fundacji, stowarzyszenia, związku zawodowego w polskim porządku prawnym; – wymienia podstawowe zadania i uprawnienia związków zawodowych; – odróżnia stowarzyszenie zwykłe od rejestrowanego, wyjaśnia różnice między tymi formami stowarzyszeń; 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – zadanie wykonywane samodzielnie z wykorzystaniem internetu i prasy 	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia organizację pożytku publicznego od innych organizacji; – wyjaśnia znaczenie funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego. 			
4. Wspólnoty religijne we współczesnym świecie	2	I.9. I.13.	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie ze schematem relacji państwo– Kościół oraz z systemami religijnymi we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>chrześcijaństwo, judaizm, buddyzm, islam, hinduizm, monoteizm, politeizm, religia naturalna, religia objawiona</i>; – wymienia największe religie współcześnie występujące na świecie; – charakteryzuje podstawowe założenia głównych religii świata; – opisuje typy relacji panujących między państwem a Kościołami i związkami wyznaniowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia podstawowe różnice pomiędzy założeniami największych religii świata; – opisuje główne obrzędy występujące w największych religiach świata; – omawia różnice między państwem ateistycznym a neutralnym światopoglądowo; – omawia różnice między państwem wyznaniowym a teokratycznym; – podaje przykłady państw teistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia 	Podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				wymi.	nych, wyznaniowych, neutralnych światopoglądowo i teokratycznych.			
5. Ustroje polityczne	2	I.14. I.15.	– poznanie typologii ustrojów politycznych	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia klasyczną typologię ustrojów politycznych według Arystotelesa; – definiuje pojęcia: <i>monarchia, arystokracja, demokracja, tyrania, oligarchia, ochlokracja</i>; – definiuje pojęcie demokracji w ujęciu klasycznym oraz liberalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje odmienności między ustrojami politycznymi; – przeciwstawia ustroje idealne od zdegenerowanych według klasycznej typologii Arystotelesa, tłumaczy, w jaki sposób następuje degeneracja ustrojów wedle Arystotelesa; – wskazuje cechy charakterystyczne dla demokracji w ujęciu klasycznym i liberalnym; – charakteryzuje różnice między demokracją klasyczną a demokracją w ujęciu liberalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – ćwiczenie 	Podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i terażniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
6. Prawo we współczesnym świecie	2	I.16. I.17.	<ul style="list-style-type: none"> – zrozumienie koncepcji i znaczenia prawa oraz jego podziału 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>prawo, uprawnienie, prawo natury, prawo przedmiotowe, prawo podmiotowe, prawo cywilne, prawo karne, prawo administracyjne, prawo rodzinne; zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych;</i> – zna podział prawa na gałęzie, charakteryzuje poszczególne, podstawowe gałęzie prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się prawo od uprawnienia; – charakteryzuje koncepcję prawnonaturalną i pozytywistyczną prawa; – charakteryzuje materię regulowaną przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne; – wyjaśnia różnicę między zdolnością prawną a zdolnością do czynności prawnych; – opisuje podział administracji publicznej w Polsce; – opisuje funkcje prawa karnego; – wskazuje na różnice między wykroczeniem a przestępstwem. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – dyskusja z odgrywaniem ról 	Podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	
7. Prawa człowieka	2	I.18. I.19.	<ul style="list-style-type: none"> – poznanie genezy, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>prawa człowieka,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, w jaki sposób traktowano 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z 	Podręcznik: B. Belica, Ł. Skup-	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
współczesnym świecie		II.9.	procesu rozwoju praw człowieka oraz kata- logu tych praw	<p><i>wolności obywatel- skie, wolność jed- nostki;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój koncepcji praw człowieka na przestrzeni epok; – wymienia zawarte w Konstytucji RP prawa człowieka i obywatela; – opisuje sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich; – wymienia sądowe możliwości ochrony praw człowieka; – wymienia najważniejsze dokumenty regulujące kwestię praw człowieka na poziomie międzynarodowym. 	<p>prawa człowieka w starożytności;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze akty związane z rozwojem praw człowieka w epoce oświecenia; – charakteryzuje najważniejsze akty prawne regulujące problematykę praw człowieka na arenie międzynarodowej (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności); – opisuje znaczenie Rady Europy dla ochrony praw człowieka; – charakteryzuje koszyki zagadnień wypracowanych w czasie Konferencji 	<p>wykorzysta- niem podręcz- nika, schema- tu i modelu</p> <ul style="list-style-type: none"> – elementy wy- kładu – ćwiczenia – dyskusja z odgrywaniem ról 	<p>ny, <i>Historia i te- raźniejszość. Cz. I</i>, Operon, Gdynia 2022.</p>	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					BWE; – charakteryzuje prawa człowieka, dzieląc je na poszczególne generacje.			
8. Związki między państwowe a pokrewieństwo narodów	2	I.22.	– zapoznanie z powodami tworzenia i przykładami związków między państwowych funkcjonujących we współczesnym świecie	– wyjaśnia pojęcia: <i>związek między państwowy, pokrewieństwo narodów</i> ; – wskazuje na przyczyny tworzenia się związków między państwowych; – wymienia największe współczesne związki między państwowe.	– wyjaśnia różnice między naturalnym pokrewieństwem narodów a związkami (uniami) państw; – rozróżnia powody polityczne i gospodarcze tworzenia unii państw; – podaje przykłady unii państw w nowożytnej Europie; – charakteryzuje inicjatywę Trójmorza jako inicjatywę wynikającą z pokrewieństwa narodów; – charakteryzuje materię działania poszczególnych związków państw.	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku	Podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
9. Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	
10. Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	Praca samodzielna	–	
II. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny								
1. Świat po II wojnie światowej	2	II.1. II.2.	– zapoznanie ze skutkami II wojny światowej dla świata i z zasadami funkcjonowania organizacji narodów zjednoczonych	– wyjaśnia pojęcia: <i>II wojna światowa</i> , <i>Organizacja Narodów Zjednoczonych</i> , <i>prawo narodów do samostanowienia</i> , <i>świat dwubiegunowy</i> ; – wskazuje konsekwencje II wojny światowej dla świata i społeczności ludzkich; – wskazuje przyczyny i cel powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych.	– charakteryzuje konsekwencje II wojny światowej dla świata w wymiarach politycznym, społecznym, ekonomicznym (gospodarczym) i kulturowym; – opisuje próby budowy ładu powojennego po II wojnie światowej; – charakteryzuje zasady, na podstawie których funkcjonuje Organizacja Narodów Zjed-	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i terażniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					<p>noczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje strukturę Organizacji Narodów Zjednoczonych ze wskazaniem głównych organów oraz zakresu ich działania; – wymienia najważniejsze organizacje wyspecjalizowane Organizacji Narodów Zjednoczonych ze wskazaniem zakresu ich działania; – charakteryzuje sukcesy i porażki w funkcjonowaniu Organizacji Narodów Zjednoczonych od początku jej powstania do chwili obecnej. 			
2. Geneza zimnej wojny	2	II.4. II.5. II.7.	– zapoznanie z przyczynami i konsekwencjami	– wyjaśnia pojęcia: <i>zimna wojna, żelazna kurtyna, NATO, Układ Warszawski, plan</i>	– wyjaśnia genezę i znaczenie zimnej wojny oraz żelaznej kurtyny dla funkcjonowania	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcz-	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
			podziału świata na dwa bloki po II woj- nie świa- towej	<i>Marshalla, remili- taryzacja, kryzys berliński, doktryna Trumana;</i> – opisuje genezę wybuchu zimnej wojny; – przedstawia genezę powstania NATO i UKładu Warszaw- skiego; – charakteryzuje stosunki między światem zachod- nim a blokiem ra- dzieckim.	Europy po II woj- nie światowej; – omawia znaczenie powstania NATO i UKładu Warszaw- skiego dla bezpie- czeństwa między- narodowego po II wojnie światowej; – wyjaśnia, jakie znaczenie miał plan Marshalla dla rozwoju krajów wchodzących w skład bloku wschodniego; – opisuje „cud go- spodarczy” RFN i wskazuje jego przyczyny.	nika, schema- tu i modelu – elementy wy- kładu – ćwiczenia – praca ze źró- dłem kartogra- ficznym – mapy w pod- ręczniku	2022.	
3. Zarys sytu- acji na Bliskim Wschodzie w okresie powo- jennym	2	II.11. II.12.	– poznanie genezy konfliktu blisko- schodniego i jego zna- czenia dla polityki międzyna-	– wyjaśnia pojęcia: <i>syjonizm, islamizm, Deklaracja Balfou- ra;</i> – wyjaśnia znaczenie powstania państwa Izrael dla sytuacji na Bliskim Wschodzie i dla	– wymienia głów- nych ideologów syjonizmu; – przedstawia pod- stawowe zasady syjonizmu; – charakteryzuje różne nurty syjoni- zmu;	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzysta- niem podręcz- nika, schema- tu i modelu – elementy wy- kładu	podręcznik: B. Belica, Ł. Skup- ny, <i>Historia i te- raźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
			rodowej	polityki międzyna- rodowej.	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje genezę i zasady islamizmu; – opisuje główne organizacje głoszące ideologię islamizmu; – wskazuje na mapie obszar, na którym powstał Izrael; – opisuje proces prowadzący do powstania państwa Izrael; – porównuje sytuację ludności arabskiej i żydowskiej w Palestynie; – porównuje strukturę ludnościową w Palestynie po II wojnie światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku 		
4. Geneza integracji europejskiej	2	II.3. II.6. II.8. III.1.	– uporządkowanie wiedzy na temat odbudowy gospodarki europejskiej	– wyjaśnia pojęcia: <i>społeczna gospodarka rynkowa, państwo dobrobytu, integracja europejska, Europejska Wspólnota Go-</i>	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje ustroje państw zachodnich i państw pozostających w strefie wpływów radzieckich; – charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu 	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I, Operon, Gdynia 2022.</i>	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
			<p>skiej po II wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie wiedzy na temat podstaw integracji europejskiej po II wojnie światowej - poznanie ustrojów państw powojennych 	<p><i>spodarcza, konserwatyizm, liberalizm, chadecja, socjaldemokracja;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje podstawowe zasady ustrojowe państw zachodnich i państw bloku wschodniego; - opisuje proces integracji europejskiej po II wojnie światowej. 	<p>rządy socjaldemokratyczne, chadecskie, konserwatywne i liberalne w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej i wartości;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać przykłady rządów socjaldemokratycznych, chadecskich, konserwatywnych i liberalnych w Europie i na świecie po II wojnie światowej; - charakteryzuje różne wizje integracji europejskiej; - wskazuje „ojców założycieli” integracji europejskiej; - wymienia powody integracji europejskiej; - charakteryzuje okoliczności uchwalenia i zasady zawarte w trak- 	<ul style="list-style-type: none"> - elementy wykładu - ćwiczenia - praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku 		

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					tatach rzymskich; – opisuje funkcjonowanie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej; – charakteryzuje integrację europejską w obszarze gospodarczym i politycznym do 1957 r.			
5. Ekspansja komunizmu w Azji i jej powstrzymanie	2	II.10.	– zapoznanie z procesem ekspansji komunizmu w Azji	– wyjaśnia pojęcia: <i>wojna koreańska</i> , <i>wojna zastępcza</i> , <i>totalitaryzm chiński</i> , <i>wielki skok na przód</i> ; – opisuje politykę Chin i Korei po II wojnie światowej; – wskazuje etapy rozwoju komunizmu w Azji.	– opisuje znaczenie przejęcia władzy w Chinach przez komunistów w 1949 r. dla przyszłości tego kraju; – charakteryzuje system rządów Mao Zedonga; – dokonuje bilansu rządów Mao Zedonga; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny koreańskiej; – wyjaśnia znaczenie wojny koreańskiej dla przyszłości Półwyspu Koreań-	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i terażniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
6. Polska po II wojnie światowej	2	II.13. II.14. II.15	– uporządkowanie wiedzy na temat sytuacji Polski po II wojnie światowej	– wyjaśnia pojęcia: <i>okupacja, Polska Rzeczpospolita Ludowa, rząd na emigracji, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</i> ; – opisuje obszary zależności Polski od Związku Radzieckiego po II wojnie światowej; – opisuje funkcjonowania rządu na emigracji.	skiego. – opisuje skutki polityczne, społeczne, ekonomiczne (gospodarcze) i kulturowe II wojny światowej dla Polski; – charakteryzuje problem niepodległości Polski oraz sytuację polskiej państwowości po II wojnie światowej; – opisuje rządy w kraju i na emigracji po 1945 r.; – wyjaśnia, przy wykorzystaniu jakich mechanizmów następowała kontrola Polski Ludowej przez Związek Radziecki.	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	
7. Sowietyzacja Polski w okresie stalinowskim	2	II.16. II.17. II.18. II.19. II.20.	– zapoznanie z funkcjonowaniem Polski w okresie	– wyjaśnia pojęcia: <i>sowietyzacja, terror, propaganda, gospodarka planowa, rządy mono-</i>	– charakteryzuje mechanizmy sowietyzacji Polski do 1956 r.; – charakteryzuje	– Praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcz-	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
		II.21.	stalinizmu	<i>partyjne;</i> – wymienia mecha- nizmy sowietyzacji Polski; – opisuje proces powojennej odbu- dowy kraju.	reakcje społecz- stwa na rządy ko- munistów w Pol- sce; – opisuje główne formy sprzeciwu i oporu wobec ko- munizmu w społec- zeństwie; – wymienia postacie historyczne, które swoim postępowan- iem ukazywały wierność ideałom i opór wobec prze- śladowców; – charakteryzuje zmiany zachodzące w strukturze społec- zeństwa polskiego i składzie narodo- wościowym pań- stwa; – charakteryzuje konstytucję PRL z 1952 r.; – uzasadnia propa- gandowy i fasado- wy charakter Kon-	nika, schema- tu i modelu – elementy wy- kładu – ćwiczenia – praca ze źró- dłem kartogra- ficznym – mapa w pod- ręczniku	2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
					stytucji PRL.			
8. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	
9. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	Praca samodzielna	–	
III. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie								
1. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wietnamskiej: Geneza, natura i dorobek odwilży postalinowskiej	2	III.3. III.5.	– zapoznanie ze zmianami, które zaszły w strefie wpływów radzieckich po śmierci J. Stalina	– wyjaśnia pojęcia: <i>stalinizm, odwilż postalinowska, powstanie berlińskie, powstanie węgierskie</i> ; – wymienia przyczyny kryzysu stalinizmu i odwilży postalinowskiej; – wymienia najważ-	– charakteryzuje proces destalinizacji w Polsce; – wyjaśnia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa; – opisuje opór społeczeństw Europy Środkowej wobec komunizmu na przykładzie po-	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źró-	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				niejsze wydarzenia związane z oporem społecznym przeciwko komunizmowi po śmierci J. Stalina zarówno na świecie, jak i w Polsce.	wstań antykomunistycznych w Berlinie i na Węgrzech.	dłem kartograficznym – mapa w podręczniku		
2. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wietnamskiej: Świat i rywalizacja supermocarstw w okresie „pokojowej koegzystencji”. Dekolonizacja	2	III.2. III.12. III.13. III.14. III.15.	– zapoznanie się z sytuacją międzynarodową w okresie odwilży postalinowskiej	– wyjaśnia pojęcia: <i>wojna niepodległościowa Izraela, kryzys sueski, nacjonalizacja Kanału Sueskiego, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, kryzys naftowy, kryzys kubański, wyścig zbrojeń, wojna w Wietnamie, rewolucja kulturalna w Chinach, kolonializm, dekolonizacja</i> ; – wymienia najważniejsze konflikty i kryzysy międzynarodowe epoki postalinowskiej;	– opisuje przebieg i skutki wojny niepodległościowej Izraela; – wymienia i omawia przyczyny, przebieg i skutki kryzysu sueskiego; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny sześciodniowej; – charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki wojny Jom Kippur; – wyjaśnia znaczenie kryzysów w Berlinie, na Kubie i wojny w Wietnamie dla polityki	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca ze źródłem kartograficznym – mapa w podręczniku	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy procesu dekolonizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> światowych mocarstw; charakteryzuje przyczyny i efekty Wielkiego Skoku i rewolucji kulturalnej w Chinach; opisuje główne etapy i konsekwencje procesu dekolonizacji. 			
3. Świat w okresie odwilży postalinowskiej i wojny wietnamskiej: Rewolucja obyczajowa i zmiany w sposobie życia w krajach zachodnich	2	III.6. III.7 III.8. III.9. III.10. III.11.	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie ze zmianami społeczno-obyczajowymi, które zaszły na świecie w latach 60. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>kultura masowa, kultura młodzieżowa, rewolucja seksualna, ekologia, ekologizm, pacyfizm, ruch hippisowski, Sobór Watykański II</i>; wskazuje na zmiany społeczno-kulturowe w Polsce i na świecie w latach 60. XX w.; wymienia zmiany wprowadzone w wyniku Soboru Watykańskiego II i 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie technologii dla zmian, które zaszły w sposobie życia w krajach zachodnich; charakteryzuje elementy, które wpłynęły na rewolucję seksualną; wymienia różnice między życiem w krajach bloku wschodniego i krajach zachodnich; charakteryzuje idee i ruchy pacyfistyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> Praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu elementy wykładu ćwiczenia praca ze źródłem ikonograficznym – zdjęcia w podręczniku dyskusja punktowana 	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość. Cz. I</i> , Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				reform posoborowych.	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje założenia ekologizmu; – wyjaśnia różnicę między ekologią a ekologizmem; – wyjaśnia znaczenie zmian, które zaszły w Kościele katolickim wyniku Soboru Watykańskiego II i reform posoborowych. 			
4. Geneza Polskiego Października '56	2	III.4. III.16. III.17.	– zapoznanie z najważniejszymi wydarzeniami społeczno-politycznymi w Polsce w latach 50. i 60. XX w.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>destalinizacja</i>, <i>Październik '56</i>, <i>plan wieloletni</i>, <i>czerwiec '56</i>; – opisuje stosunki między państwem a Kościołem katolickim w latach 50. XX w.; – opisuje wkład Kościoła katolickiego w życie społeczno-polityczne Polaków. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje proces destalinizacji i wskazuje jego ograniczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – praca z tekstem źródłowym – źródła zamieszczone w podręczniku 	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	
5. Polska w okresie rządów	2	III.18.	– zapoznanie z najważ-	– wyjaśnia pojęcia: <i>Praska Wiosna</i> ,	– wyjaśnia znaczenie duszpasterskiego	– praca pod kierunkiem nau-	podręcznik: B. Belica, Ł. Skup-	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
odprężenie – lekcja powtórzeniowa								
7. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	praca samodzielna	–	
IV. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga								
1. Polityka odprężenia w Europie i na świecie	5	IV.1. IV.2. IV.3. IV.4. IV.5. IV.6. IV.7.	– uzyskanie wiedzy na temat odprężenia, które zaszły w stosunkach Wschód-Zachód w latach 70. XX w.	– wyjaśnia pojęcia: <i>afery Watergate</i> , <i>kryzys energetyczny</i> , „ <i>polityka odprężenia</i> ”; – wymienia zmiany, które zaszły w USA w latach 70. XX w.; – wyjaśnia, w jaki sposób próbowano ograniczyć wyścig zbrojeń w latach 70. XX w.; – wymienia główne ustalenia KBWE; – wyjaśnia, na czym polegały zmiany w	– charakteryzuje przyczyny osłabnięcia pozycji USA na świecie na początku lat 70. i wzrostu wpływów światowego obozu komunistycznego; – charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX w.; – charakteryzuje znaczenie zblżenia USA i Chin na początku lat 70. XX	– praca pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia – dyskusja punktowana	podręcznik: B. Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programo- wej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje me- tod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
				polityce niemiec- kich w latach 70. XX w.	<p>w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała polityka odprężenia w relacjach międzynarodowych w połowie lat 70. XX w.; – charakteryzuje najważniejsze etapy porozumień rozbrojeniowych między USA a Związkiem Radzieckim; – charakteryzuje zawartość tzw. pięciu koszyków Konferencji BWE; – uzasadnia przełomowe znaczenie „Ostpolitik” kanclerza W. Brandta; – dokonuje bilansu sposobu rozliczenia się Niemiec z dziedzictwem rządów nazistowskich. 			
2. Dekada	5	IV.8.	– zapoznanie	– definiuje pojęcia:	– charakteryzuje	– praca pod	podręcznik: B.	

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
Edwarda Gierka		IV.9. IV.10. IV.11.	uczniowie ze zmianami, jakie zaszły w Polsce po upadku W. Gomułki	<i>dekada Gierka, masakra grudniowa (Grudzień '70), Czerwiec '76, Komitet Obrony Robotników;</i> – opisuje proces upadku W. Gomułki i dojścia do władzy E. Gierka; – opisuje znaczenie Kościoła w życiu Polaków, w tym znaczenie wyboru K. Wojtyły na papieża.	przebieg Grudnia '70 i znaczenie tych wydarzeń dla odejścia W. Gomułki od władzy; – opisuje rząd E. Gierka; – charakteryzuje główne przejawy opozycji w Polsce w latach 70. XX w.	kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem podręcznika, schematu i modelu – elementy wykładu – ćwiczenia	Belica, Ł. Skupny, <i>Historia i teraźniejszość</i> . Cz. I, Operon, Gdynia 2022.	
3. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.	
4. Świat i Polska w latach 1970–1980: chwiejna równowaga – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	praca samodzielna	–	

Plan dydaktyczny przewidziano na **53 lekcje** (1 lekcja = 45 minut), spośród czego:

- 45 lekcji to lekcje merytoryczne;
- 4 lekcji to lekcje powtórzeniowe;
- 4 lekcji to lekcje sprawdzające.

Do dyspozycji nauczyciela pozostawiono **11 lekcji**, które można przeznaczyć w całości na dyskusję nad wybranymi zagadnieniami w ramach debaty, dodatkowe lekcje powtórzeniowe, wyjścia do muzeów itp.